

להוציא את הגיור מהפוליטיקה

קבוצת מנהיגות מתוכנית "מלטון" העלתה לקראת שבועות ערב מרתק נוסף והפעם: "משבר הגיור 2010". הערב הפגיש תושבים מבית שמש ומטה יהודה והדוברים בו היו: שני רבנים מהציבור הדתי לאומי ורב מ"תולדות אהרון".

שהונפק על ידי המדינה. עלינו להוציא את הגיור מהפוליטיקה".

ערב הדיון היה פרי מאמץ של קבוצת הלימוד של תוכנית "מלטון" מטעם "שותפות 2000 בית שמש – מטה יהודה- וושינגטון- דרא"פ". הקבוצה לומדת זו השנה השנייה טקסטים מגוונים בנושאים מרכזיים בהווה היהודית-ישראלית ופועלת בהתנדבות בקהילה המקומית. אחת ממטרותיה היא להפגיש קהל מגוון מישובים שונים באזור, מזרמים שונים ובעלי דעות מגוונות. הקבוצה מבקשת להודות לשימקו אל עמי, על ליווי הקבוצה ותמיכתו לאורך כל ימי ההכנה ועל ההנחה המקצועית של הערב, לשותפות 2000 על עזרתה, לסופר "הצלחה" ול"כמעט חינם", שתרמו את הכיבוד ולורדית – רכות התחדשות יהודית של המתנ"סים בבית שמש על האירוח במתנ"ס מאריהוף. זהו ערב הדיון השלישי שאירגנה הקבוצה עד כה והיא מתכננת להמשיך ולהעלות ערבים בעלי אופי דומה. פרסומים יבואו בסמוך למועד.

תעוזה בכך שקרא תיגר על גיורים בעייתיים, אך מאידך, איני מסכים עם פסילה גורפת. העקרון של הבעש"ט הוא, שיש לבדוק את הנפש פנימה ואם אדם רוצה להיות חלק מהעם היהודי, צריך לקרבו. הדיינים לא קיבלו הכשרה מתאימה לגיור, להושיט יד ולעזור. אם יהיה מאור פנים לגרים נקדש שם שמיים".

הרב ד"ר שאול פרבר, מייסד ומנהל מכון עיתים וראש קהילת "נתיבות" ברעננה אמר, כי השינוי הגדול בנושא הגיור הוא שזהו לא עוד אקט אישי-קהילתי-דתי כבעבר אלא מעתה – אקט ממלכתי, שמעורבים בו גורמים פוליטיים. "ישנם היום 313,000 אנשים שהגיעו ארצה מכוח חוק השבות והם אינם יהודיים על פי ההלכה" אמר הרב פרבר, "מתוכם רק 6,212 איש התקבלו כיהודים. יחד עם זאת רבים הגיעו עם הכרה יהודית וחובה עלינו לעזור להם להפוך ליהודים כהלכה. אני רוצה להיות בטוח שכשילדי ילכו לתנועות הנוער ולצבא – הם יפגשו שם יהודים. רב שאינו מכיר באישור הגיור של המדינה כמוהו כשוטר שאינו מכיר ברישיון נהיגה,

"ניתן לומר כי רוב המבקשים להתגייר בימינו הם בני תערובת - כלומר- מזרע ישראל ומבין העולים מחבר העמים יש ניצולי שואה רוחנית של ממש, המבקשים להיקרא מחדש יהודים שלמים". הרב אירם סיפר כי המשבר בנושא החל בשנת 1993, כשהוחלט כי גיור שנעשה על ידי רבנים שאינם דיינים, אינו תופס עוד על פי חוק. לדבריו, מתהליך חינוכי הפך הגיור להליך שיפוטי, שבו הוטלו ספקות במי ראוי להתגייר ומי ראוי לגייר. אחד מסממני המשבר הוא ביטול תוקף של גיורים, כשעושה רושם שדיינים חוששים כי גיור קל מידי ישפיע על עתידם כדיינים וזהו למעשה הכשל שלא מאפשר לנו להתמודד עם שאלות הגיור כחברה. הרב אירם סיפר כי ישב עם הרב שלמה פפנהיים (הסב) וניסח עימו קריטריונים לגיור, שהיו מוסכמים על שניהם. הם הראו את המסמך לרבנים רבים אחרים, מכל זרמי היהדות, ולא היו כאלה שלא הסכימו לניסוחו.

הרב שמואל פפנהיים אמר כי הוא מסכים עם כך, שהגיור הוא תהליך חינוכי וציון, כי הרמב"ם אף אמר שקבלת עול תורה ומצוות אצל הגר צריכה להיות קודמת לטבילה ומילה. "אין כמעט מחלוקת בין כל הזרמים ביהדות על סדר הדברים" אמר הרב פפנהיים "ואפילו הויכוח בין הרב זרוקמן לרב שרמן לא נסוב על כך. סבי, הרב ד"ר שלמה פפנהיים, מראשי העדה החרדית השתתף בכנס שהתקיים בפלורידה ובו הוצגו נתוני מתגיירים מקומיים, שלפיהם רק רבע מהם היו שומרי תורה ומצוות. היו שהציעו לפסול את גיורם וסבי קם ואמר שאין רב שיכול לקחת על עצמו לפסול גיור ולו אף לגבי גר אחד. אמנם מצד אחד גילה הרב שרמן

"על רקע המשבר אליו הגיעה סוגיית הגיור לאחרונה, נראה שהשאלה איננה "מיהו יהודי", אלא "מהו יהודי" או מהם הקריטריונים לפתיחת הדרך לגיור". כך פתח מר שמעון (שימקו) אל עמי, מנחה קבוצת הלימוד של תוכנית "מלטון" את הנחיית ערב הדיון לקראת חג השבועות בנושא "משבר הגיור 2010", שהתקיים ביום ראשון 16.5.10 במתנ"ס מאריהוף. אל הערב הגיעו עשרות תושבים מבית שמש ומטה יהודה, דתיים וחילוניים והוא אורגן בהתנדבות על ידי משתתפי תוכנית "מלטון" ללימודי יהדות ומנהיגות קהילתית בית שמש – מטה יהודה. חברי הפאנל שהוזמנו להיות דוברים הערב היו: הרב חיים אירם – ראש מדור הכנה לגיור במכון ללימודי היהדות בישראל, הרב שאול פרבר – מייסד ומנהל מכון עיתים והרב שמואל חיים פפנהיים – מקהילת "תולדות אהרון" שבבית שמש.

בהמשך דבריו, הוסיף ואמר שמעון אל עמי: "כבר נאמר על ידי הרב קליין, סגנו של הרב זרוקמן, ראש מינהל הגיור בזמנו, שהפסיקה של הרב שרמן בנושא הגיור היא אחד המסמרים האחרונים בארון המתים של הגיור".

הרב חיים אירם סקר את השתלשלות הגיור וציון כי כולנו היינו בשלב כזה או אחר גרים, עוד מימי אברהם אבינו, הגר הראשון. הוא ציין כי גם עזרא ונחמיה גיירו רבים מהחוזרים לארץ לאחר הגלות הראשונה. הרב אירם סיפר כי לאחר מלחמת העולם השנייה, כשעלו ניצולי שואה לישראל, היה כאן גל גדול של גיורים ובשנות ה-50 הגיעו לישראל פולנים רבים שעברו תהליכי גיור. "תופעת הגיור", כך סיפר "מלווה את היהדות מיום היוולדה.

